

Mangler og Ufuldkommenheder, og Enhver maa kunne vide, at ogsaa Forslagsstilleren har kunnet sige sig selv, at det, saameget end det gjorde Forslag stemmer med hans individuelle Overbeviisning og saameget han end, efterat have prøvet og overveiet det med sine nærmeste og sagkyndige Venner, tør antage, at en Ordning som den her omhandlede kunde, og ganske vist ialfald i en kommende Tid vil blive vor Communeordning, dog er underkastet stor Tvivl og mange Banfæligheder ved at faae det indført for Diebliffet. Som en af de største Banfæligheder i den Henseende tillader jeg mig strax at anføre den Omstændighed, at det ikke er Ministeriets Værk, men et Individ, eller at det ikke udgaaet fra en indre Overbeviisning hos selve Regjeringen, thi lidet hjælper det i mange Tilfælde at give endog gode Love, naar disse Love ikke høvdes og fredes af en velvillende, dygtig og jeg kunde sige hjærtligstindet Regjering; men Skylden for, at vi ikke ere i det lykkelige Tilfælde at have et Forslag fra Regjeringens Haand, er ikke vor, hvorimod det vilde være at bebreide os, dersom vi ikke idetmindste forsøgte paa at skaffe en Reform tilstede, som jeg nok tør sige, at hele Folket imødeseer. Der er allerede begyndt at komme Petitioner ind om en Reform som denne, og det er klart, at der vil komme lignende fra næsten alle Landets Kanter; Udfaldet af vort Arbejde blive som det vil, vi ville da idetmindste kunne svare, at vi efter vor Gyne og fra vort Standpunkt have givet vort Bidrag. Jeg negter derhos ikke, at jeg, i den Formodning, at idetmindste eet af de af Regjeringen paataente Communallovudkast, nemlig det for Hovedstaden, var næsten fuldført fra Regjeringens Haand, havde ventet og venter, at dette vil fremkomme, og hvis Forsamlingen tillader nærværende Sag at maatte blive bearbejdet her, vil lette den endelige Overbeviisning hos ethvert enkelt Medlem om hvad der for Diebliffet kan og bør gjøres ved denne Sag.

Det er kun almindelige Betragtninger om Forslagets Indhold, jeg her skal tillade mig at antyde. Den første, som efter min Mening frembyder sig, er Spørgsmaalet om Forslaget gjør vel i at ville begrunde en saadan Provindsinddeling som den, det anbefaler. For Diebliffet er Landets væsentlige Inddeling i

Amter og Sogne, og Enhver veed, at Inddelingen i Amter er en, som det forekommer mig, meget vilkaarlig Inddeling, og at Amtsoverbyghederne selv neppe have vundet nogen stor Anerkjendelse eller Popularitet, uagtet disse Overbygheder neppe i Magtfuld have staaet tilbage for den Landshøvding, som det her er foreslaaet at skulle stilles i Spidsen for en heel Provinds; men, foruden at Amtsinndelingen som Overinddeling synes at være vilkaarlig, turde den ogsaa lide af det Grundvnde, at Landet derved er udstykket i altfor smaa Dele, udstykket i saa smaa Dele, at det ikke er at vente, at saadanne ringere Dele skulde kunne tilegne sig enten den Selvstændighed, som er Communallovets Opgave og Betingelse, eller de Midler, som udfordres til at udvikle de materielle og ideelle Interesser i de større Communer. Det er aldeles vist, at det med god Føie kan omtvives, om Provindsinddelingen bør være som den her er foreslaaet, om der f. Ex. ikke kunde være Føie til at tvedele eller tredede Nørrejylland, men jeg maa tilstaae, at for mit Bedkommende stiller det sig saaledes, at jeg troer, at denne vigtige Provindses Udvikling vilde lide ganske væsentligt, dersom man udstykkede den saaledes. I forrige Tider var det almindeligt, at man, bevidst eller ubevidst, meente at man maatte dele for at kunne herske; jeg troer, at vor Tid og vor frie Forsatning kunne sætte os ud over det Slags Hensyn; jeg troer, at skal Landet være stærkt, da maae vi sørge for, at de enkelte Statsdele ogsaa blive stærke, og navnlig kan jeg for Jyllands Bedkommende ikke negte, at det forekommer mig, at al den Udvikling, hvortil Jylland i saa mange Henseender trænger, ikke vel vil kunne komme tilstede, dersom man ikke gjør det muligt for dette Land at samle sin bedste, sin hele Kraft omkring en saadan Udvikling, og netop det, mener jeg, naaes ved at gjøre det til een Provinds. Man vil sige, at man gjør disse Provindsfer ved deres Størrelse og deres Stilling saa mægtige, at det er at befrygte, at de kunne blive overmægtige; men den Betænkning forekommer mig ikke at være velgrundet; en god Regjering behøver ikke at være skynsig over at overlade Meget af Regjeringsmyndigheden til sine Borgere, og har desuden